

Pogrzeb dziecka poronionego samoistnie i martwo urodzonego

W dokumentacji koniecznej do wyprawienia pogrzebu i aktach stanu cywilnego poronienie samoistne traktowane jest jako martwe urodzenie.

Gdy płeć dziecka jest znana bądź ustalona w badaniu genetycznym (badanie nie jest refundowane)

Gdy płeć dziecka pozostaje nieznana i rodzice rezygnują z jej ustalenia w badaniu genetycznym

Osoby uprawnione do organizacji pogrzebu:

- najbliższa rodzina: krewni wstępni, krewni poboczni
- każda osoba, która się do tego dobrowolnie zobowiąże

Osoby uprawnione do organizacji pogrzebu:

- najbliższa rodzina: krewni wstępni, krewni poboczni
- każda osoba, która się do tego dobrowolnie zobowiąże

Rejestracja martwego urodzenia w Urzędzie Stanu Cywilnego jest **obligatoryjna**

Rejestracja martwego urodzenia w Urzędzie Stanu Cywilnego **nie jest wymagana**

Uprawnienia socjalne rodziców:

- zasiłek macierzyński (56 dni)
- urlop macierzyński
- zasiłek pogrzebowy

Uprawnienia socjalne rodziców:

- rodzice nie otrzymują żadnej pomocy socjalnej
- koszty pogrzebu muszą ponieść we własnym zakresie

Wymagane dokumenty:

- karta zgonu
- karta martwego urodzenia
- akt urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu

Kartę martwego urodzenia i kartę zgonu szpital sporządza z urzędu.

Wymagane dokumenty:

- karta zgonu dla celów pochówku w części przeznaczony dla administracji cmentarza

Rodzice są zobowiązani do złożenia wniosku o wydanie karty zgonu.

Lekarze uprawnieni do wydania karty zgonu i karty martwego urodzenia:

- lekarz oddziału szpitalnego
- lekarz pogotowia ratunkowego
- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej
- lekarz, który w ciągu ostatnich 30 dni udzielał ciężarnej świadczeń medycznych

Lekarze uprawnieni do wydania karty zgonu:

- lekarz oddziału szpitalnego
- lekarz pogotowia ratunkowego
- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej
- lekarz, który w ciągu ostatnich 30 dni udzielał ciężarnej świadczeń medycznych

Etapy organizacji pogrzebu:

1. Szpital:

- uzyskanie karty martwego urodzenia
- uzyskanie karty zgonu w trzech częściach, przeznaczonych do rejestracji zgonu, statystyki publicznej i dla administracji cmentarza
- karta martwego urodzenia winna zostać przekazana do USC w terminie jednego dnia od dnia jej sporządzenia

2. Urząd Stanu Cywilnego:

- dokonanie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka w formie protokołu w terminie trzech dni od dnia sporządzenia karty martwego urodzenia
- sporządzenie aktu urodzenia dziecka z adnotacją „dziecko martwo urodzone” na podstawie protokołu zgłoszenia i karty martwego urodzenia
- uzyskanie potwierdzenia rejestracji martwego urodzenia na karcie zgonu w części przeznaczony dla administracji cmentarza (nie jest wymagane)

3. Wybór firmy pogrzebowej

4. Odebranie ciała dziecka ze szpitalnego prosektorium przez firmę pogrzebową

5. Administracja cmentarza:

- przedstawienie aktu urodzenia dziecka i karty zgonu – część przeznaczona dla administracji cmentarza
- ustalenie daty pogrzebu i miejsca złożenia zwłok

6. Kancelaria kościoła parafialnego lub rektoralnego cmentarza:

- przedstawienie aktu urodzenia dziecka
- ustalenie daty i formy pogrzebu

7. Przygotowanie ciała dziecka do pogrzebu

8. Liturgia pogrzebowa

9. Złożenie wniosków w **Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych** o wypłatę zasiłku pogrzebowego i macierzyńskiego

10. Złożenie wniosku o udzielenie urlopu macierzyńskiego w **zakładzie pracy matki**

Etapy organizacji pogrzebu:

1. Szpital:

- złożenie wniosku o wydanie karty zgonu w części przeznaczony dla administracji cmentarza
- uzyskanie zwolnienia poszpitalnego dla roniącej matki
- uzyskanie karty zgonu

2. Wybór firmy pogrzebowej

3. Odebranie ciała dziecka ze szpitalnego prosektorium przez firmę pogrzebową

4. Kancelaria kościoła parafialnego lub rektoralnego cmentarza:

- przedstawienie karty zgonu dziecka
- ustalenie daty i formy pogrzebu

5. Administracja cmentarza:

- przedstawienie karty zgonu dziecka
- ustalenie daty pogrzebu i miejsca złożenia zwłok

6. Przygotowanie ciała dziecka do pogrzebu

7. Liturgia pogrzebowa

Jeśli potrzebujesz pomocy,
zadzwoń: 12 421-08-43 lub napisz: biuro@pro-life.pl

**Polskie Stowarzyszenie Obrońców
Życia Człowieka**

ul. Krowoderska 24/1, 31-142 Kraków

Liturgia pogrzebowa dziecka zmarłego bez chrztu:

- pierwsza forma - trzy stacje: w domu, w kościele i przy grobie
- druga forma - dwie stacje: w kaplicy cmentarnej lub w domu przedpogrzebowym oraz przy grobie
- trzecia forma - jedna stacja: w kaplicy cmentarnej, domu przedpogrzebowym, domu rodzinnym lub w kościele
- jeżeli przewiduje się stację w kaplicy lub kościele, celebrować się mszę świętą pogrzebową dziecka nieochrzczonego lub liturgię słowa wraz z obrzędem ostatniego pożegnania
- mszę świętą pogrzebową można sprawować w innym czasie bez obecności ciała dziecka

Katolicki pogrzeb dziecka zmarłego bez chrztu nie jest znaną przed soborem watykańskim II praktyką pokropku, lecz liturgią pogrzebową.

„Konferencja Episkopatu Polski zezwala na katolicki pogrzeb dzieci, które zmarły przed chrztem, jeżeli rodzice pragnęli je ochrzcić. Przy tych pogrzebach należy używać tekstów przewidzianych na pogrzeb dzieci nieochrzczonego. Aby w umysłach wiernych nie zacierano nauki o konieczności chrztu, należy ją przypominać w katechizacji dzieci i młodzieży” (OP nr 22e).

Drodzy Rodzice!

Bez wątpienia śmierć dziecka w niepowodzeniu położniczym jest jednym z najtrudniejszych wydarzeń Waszego życia. Jest to śmierć niespodziewana, a jej okoliczności najboleśniej z możliwych, bowiem dotyczy bezbronnego, oczekiwanego przez Was z miłością dziecka. Zmierzenie się z tym traumatycznym doświadczeniem jest dla Was poważnym wyzwaniem. Powinniście wyjść z niego silniejsi, choć obecnie wydaje się to wręcz niemożliwe. Trudno odnaleźć słowa, które Was pocieszą i ukoją ból Waszych serc. Nie staramy się nawet podejmować próby zapewnień, iż wiemy, co czujecie. Jako personel medyczny oddziału chcemy towarzyszyć Wam naszą wspierającą obecnością. Pragniemy, abyście mieli świadomość, że jesteśmy tu dla Was i uczynimy wszystko, by zapewnić Wam najlepszą opiekę. Wspólnie, razem z Wami przeżyjemy ten trudny czas.

Doświadczenie śmierci dziecka rodzi w Was negatywne emocje. Nie bójcie się ich wyrażać. Macie do nich prawo. Nie skrywajcie swoich uczuć. Utratę dziecka trzeba wypłakać. Bądźcie wrażliwi na swoje potrzeby. Pytajcie się wzajemnie o Wasze uczucia i oczekiwania. Nie krępujcie się informować nas o nich. Miejcie świadomość odmiennego sposobu przeżywania przez Was śmierci dziecka, co wynika z naturalnego różnicowania płciowego psychiki kobiety i mężczyzny. Szczególną potrzebą kobiety jest ekspresja uczuć i rozmowa. Mężczyzna woli przeżywać swój smutek na osobności, w ciszy i nie zawsze uzewnętrznia swoje emocje. W tej różnorodności tkwi Wasze piękno, które możecie ponownie odkryć. Odmienność Waszych reakcji nie oznacza, że którykolwiek z Was, rodziców, mniej przeżywa tę stratę, mniej ceni sobie rodzicielstwo, obdarza gorszą miłością dziecko, które odeszło. To nie prawda. Każdy z Was jest pełnowartościowym rodzicem, troskliwą matką i czułym ojcem. Pragnęliście dla swojego dziecka wszystkiego, co najlepsze, dlatego z miłości obdarzyliście go darem życia – najcenniejszym darem.

Nie obawiajcie się prosić o pomoc. Pracujący na oddziale lekarze, położne, pielęgniarki, psycholog i kapelan pozostają do Waszej dyspozycji. Ich zadaniem jest wspomóc Was w jak najszybszym powrocie do zdrowia, przeżywaniu żałoby, zgromadzeniu dokumentów koniecznych do wyprawienia pogrzebu Waszego dziecka. Obecność i gotowość współpracy tak wielu osób zapewni Wam integralną pomoc: medyczną, psychologiczną, prawną oraz religijno-duchową i takiego kompleksowego wsparcia możecie od naszego zespołu oczekiwać.

Pożegnanie ze zmarłym dzieckiem jest niezwykle istotne. Oddanie szacunku ciału zmarłego przez godziwe złożenie jego szczątków lub zwłok do rodzinnego grobu pomoże Wam w przeżyciu żałoby. W świadomości społecznej funkcjonuje wiele fałszywych przekonań dotyczących pogrzebu dziecka zmarłego w niepowodzeniu położniczym. Niektóre osoby z Waszego środowiska mogą odradzać Wam pogrzeb, przekonując, że grób dziecka będzie potęgował Wasz ból, nie pozwoli Wam zapomnieć o stracie, uwolnić się od przykrych przeżyć, staniecie się więźniami przeszłości. Są to błędne opinie. Nie można zapomnieć o zmarłym dziecku ani zastąpić go innym. Dziecko, które odeszło, było przez Was ukochane, jedyne i niepowtarzalne. Ono było owocem Waszej miłości i stało się już na zawsze członkiem Waszej rodziny. Zmarłe dziecko także należy do wspólnoty rodzinnej. Dziecko nie jest wrogiem Waszego dobrostanu psychicznego. Wręcz przeciwnie, oddanie szacunku jego ciału zapewni Wam wewnętrzny pokój. Pogrzeb dziecka utraconego niezależnie od wyznawanego światopoglądu jest konieczny dla właściwego przepracowania żałoby. Pozostawiając ciało dziecka w szpitalu i próbując wypierać jego stratę jako zdarzenie niedokonane, wyrządzicie sobie krzywdę. Choć dzisiaj może się to wydawać dobrym i łatwym rozwiązaniem, to z biegiem czasu możecie doświadczać poczucia winy, przeżywać niepokoje, co stało się z ciałem dziecka, czy zostało uszanowane. Pogrzeb utraconego dziecka jest zarazem prawem i powinnością moralną rodziców. Pochówek przynależy dziecku ze względu na posiadaną przez niego godność osobową w krótkim, prenatalnym życiu oraz z uwagi na pietyzm wobec ludzkich zwłok. Obdarzyliście go najcenniejszym darem życia. Ofiarujcie mu również miejsce pamięci i szacunku, jakim jest grób. To będzie piękny gest miłości. Niedopełnienie moralnej powinności pogrzebu może skutkować zaburzeniami w zamknięciu okresu żałoby, a nawet wystąpieniem syndromu pustego grobu, czyli doświadczenia poczucia żalu i winy z powodu niezłożenia do grobu ciała dziecka z szacunkiem należnym osobie ludzkiej.

Jeśli utraciliście dziecko w tygodniu ciąży, w którym jego płci nie można jeszcze określić bez badań genetycznych, i decydujecie się na zorganizowanie pogrzebu, dysponujecie dwoma wariantami organizacji pochówku. Pierwszy wariant wymaga przeprowadzenia badań genetycznych. Dzięki identyfikacji płci będzie możliwe sporządzenie karty martwego urodzenia, karty zgonu i aktu urodzenia dziecka, który zastępuje akt zgonu dla dzieci martwo urodzonych (poronionych). Akt urodzenia dziecka uprawnia Was do otrzymania pomocy socjalnej: zasiłku pogrzebowego, zasiłku macierzyńskiego, urlopu macierzyńskiego w wymiarze 56 dni. Drugi wariant organizacji pogrzebu dotyczy sytuacji, w której rodzic rezygnuje z wykonania badań genetycznych. Tym samym płeć pozostanie nieustalona. W tym przypadku pogrzeb jest również możliwy. Koniecznie należy złożyć na oddziale wniosek o sporządzenie karty zgonu dla celów pochówku. Otrzymacie wówczas kartę zgonu, która uprawnia Was do wyprawienia pogrzebu. Bez znajomości płci nie będzie jednak możliwe sporządzenie aktu urodzenia dziecka, dlatego nie uzyskacie żadnej pomocy socjalnej. Koszty pogrzebu będziecie musieli pokryć z własnych środków. Jeżeli jesteście osobami wierzącymi, zwróćcie się o pomoc do kapelana szpitalnego lub innego duchownego Waszego wyznania. Duchowni udzielą Wam kompetentnej informacji o możliwości sprawienia pogrzebu religijnego dla Waszego dziecka.